

Nemecký minister hospodárstva Habeck v Katar: Ani klaňanie a ponížovanie sa, mu nepomohlo. Zmluvy o dodávkach plynu nebudú

- CZ24 News | 13. srpna 2022

NEMECKO/KATAR: Tolko avizovaný plyn z Kataru sa neuskutočňuje - žiadna z nemeckých energetických spoločností zatiaľ neuzavrela obchod s dodávateľmi štátov z Perzského zálivu. Bol výlet Roberta Habecka márný? - píše nemecký [merkur.de](https://www.merkur.de)

Na snímke Robert Habeck

Niektorí boli šokovaní, iní to považovali za odvážne. Keď minister hospodárstva Robert Habeck v marci priletel do Dauhy, potriasol si rukou so šejkami a dokonca sa poklonil katarskému ministrovi energetiky. „**Teraz sa musíte rozprávať s partnermi, ktorí majú svoje osobitosti,**“ povedal vtedy politik zelených. Správa vyznela ako keby nemal inú možnosť. A zdalo sa, že výlet stál za to. Habeck oznámil, že energetické partnerstvo bolo pevne dohodnuté „**je to skvelé**“. Navyše, Katar je dokonca z dlhodobého hľadiska otvorený obnoviteľným energiami a väčšej ochrane klímy. Teraz, takmer o päť mesiacov neskôr, sa táto dohoda zdá byť dávno zabudnutá. Táto správa prišla mimochodom, keď Habeck pred týždňom čelil nahnevanému davu demonštrantov v Bayreuthe. „**Katarčania nepredložili dobrú ponuku,**“ povedal podľa denníka Bild minister hospodárstva na svojom letnom turné. „**A spoločnosti, s ktorými som tam bol vtedy, čerpali plyn inde.**“ Tolko avizovaná dohoda s Katarom preto praskla. Nie je jasné, ako dlho to Habeck vedel.

Spolkové ministerstvo hospodárstva nebolo na žiadosť našej redakcie schopné Habeckovo vyjadrenie komentovať ani potvrdiť. Len tolko: Samotná vláda neuzatvára žiadne zmluvy s dodávateľskými krajinami. „**Zmluvy robia firmy, to by ste sa museli spýtať firiem, či sú tu uzatvorené zmluvy a aké boli a sú podmienky,**“ odpovedá hovorkyňa. Prieskum od Focus online odhalil, že žiadna z veľkých nemeckých energetických spoločností ako EnBW, RWE, Vattenfall, E.On a Lex Uniper doteraz nepodpísala zmluvu s dodávateľmi z Kataru. „Energetické partnerstvo“, ktoré Habeck uzavrel s Katarom, malo teda skôr symbolický charakter: neboli špecifikované ani dátumy dodávok, ani konkrétne množstvá plynu. Naproti tomu Taliansko len nedávno uzavrelo s Katarom multimiliardovú dohodu.

Taliansky štátny dodávateľ energie ENI pred mesiacom oznámil zmluvu s QatarEnergy na veľký projekt skvapalneného plynu. Obe krajiny chcú navzájom spolupracovať 27 rokov. Podľa nemeckého ministerstva hospodárstva vláda komunikuje s niekoľkými krajinami, ktoré by mohli dočasne dodávať plyn alebo vodík. „**To zahrňa Katar, ale aj mnohé ďalšie krajiny ako Nórsko, Kanada a USA**“. Úroveň naplnenia nemeckých zásobníkov zemného plynu je v súčasnosti o niečo viac ako 70 percent. Nové nariadenie stanovuje, že nemecké sklady musia byť k 1. septembru zaplnené aspoň na 75 percent. K 1. októbru by to malo byť 85 percent a k 1. novembru 95 percent. Vláda sa podľa denníka Bild obáva výpadku vykurovania v miliónoch domácností v zime, počas vykurovacej sezóny.

Vyplynulo to z neoficiálnej konferencie medzi kancelárom Wolfgangom Schmidtom (SPD) a štátnym kancelárom spolkových krajín. Obava spočíva v tom, že tlak v plynárenských sieťach klesne hneď, ako dôjde k nedostatku plynu. V dôsledku toho by mohlo vykurovanie vypadnúť.

Kerstin Andreae, šéfka združenia energetického a vodného priemyslu (BDEW), varuje pred šírením paniky: „Zákazníci v domácnostiach sú chránení,“ hovorí pre merkur.de. Ako prví by boli zásobovaní plynom v prípade núdze. Andreae vidí väčšie nebezpečenstvo v tom, že príliš veľa ľudí si teraz zo strachu kupuje elektrické ohrievače. **„Vzhľadom na ich vysokú energetickú náročnosť takéto zariadenia nielenže vedú k vysokým nákladom, ale môžu tiež preťažovať energetické siete,“** hovorí. Žiadny člen vlády nie je v súčasnosti taký populárny ako Robert Habeck. Nemá to nič spoločné s jeho technickými rozhodnutiami. Ale s tým, ako ich podáva.

Čím menej plynu preteká plynovodom Nord Stream 1, o to viac silnie tlak na schválenie susedného plynovodu [Nord Stream 2](#). Tlak by sa mohol na jeseň ešte zvýšiť, píše Süddeutsche Zeitung. Poklad v hodnote miliárd leží na dne Baltského mora. Je dlhý dvakrát 1230 kilometrov, je úplne nový, najmodernejší. Je naplnený až po okraj 177 miliónmi kubických metrov plynu, naposledy bol tlak 103 barov. Len: Nikto neotvorí kohútik. Taká je situácia okolo Baltského plynovodu Nord Stream 2. Kým zo sesterského plynovodu Nord Stream 1 tečie do nemeckej siete len mizivý tok plynu, číslo 2 je pripravené na prevádzku na morskom dne. A kým Moskva blokuje dovoz opravenej turbíny, ktorá by číslu 1 umožnila opäť prepravovať viac plynu, ruský prezident Vladimir Putin predstavuje číslo 2 ako alternatívu. **„Máme ešte ďalšiu hotovú trasu,“** komentoval nedávno počas návštevy Teheránu. **“Môžeme ju uviesť do prevádzky.”** Hroziaci nedostatok plynu by mal obmäkčiť nemeckú vládu. Koncom februára, dva dni pred začiatkom ruského útoku na Ukrajinu, bola certifikácia plynovodu zastavená. Ministerstvo hospodárstva stiahlo správu o bezpečnosti dodávok, základ tejto certifikácie. Bolo to posledné nevybavené povolenie. Odvtedy potrubie chátra ako investičná ruina.

„Je úplne jasné, že Nord Stream 2 musí byť teraz otvorený“, hovorí Frank Bommert, zástupca vedúceho poslaneckého klubu CDU v parlamente z spolkovej krajiny Brandenbursko. **“To by bola tiež príležitosť otestovať Putina: chce dodávať plyn alebo nie?”** Doteraz sa Rusi mohli ospravedlňovať tým, že si kvôli údržbovým prácam na Nord Stream 1 nedokážu splniť svoje zmluvné záväzky. Bommert tvrdí, že s úplne novým plynovodom Nord Stream 2 by sa nebolo načo vyhovárať. **“V určitom bode ľudia vyjdú do ulíc”**. Bommertov volebný obvod je neďaleko Oranienburgu a práve tam vraj vidí na tvárach ľudí „čirý strach“. Najmä vo vidieckych regiónoch východného Nemecka považuje dôsledky energetickej krízy za ohrozenie demokracie. Bommert hovorí: **“Tam je zápalka z ktorej môže vzplanúť oheň. Ak budú ceny naďalej rásť, potom v určitom bode ľudia vyjdú do ulíc.”**

Za spustenie nového plynovodu je najmä politická pravica. **“Žiadame ukončenie sankcií voči Rusku a uvedenie Nord Streamu 2 do prevádzky,”** požadoval šéf AfD Timo Chrupalla v júli – krátko po tom, ako minister hospodárstva Robert Habeck vyhlásil prvý stupeň núdzového stavu pre plyn. **„Konečne uvedte do prevádzky Nord Stream 2,“** znie názov internetovej petície poslankyne AfD Christiny Baumovej. **“Pod tlakom Spojených štátov,”** uvádza sa, že dokončený a plynom naplnený plynovod nebude pripojený k sieti. A to aj napriek tomu, že **„by sme vlastne mali byť radi, že môžeme získať ruský plyn tak lacno a so spoľahlivými dodávkami“**. Pravicovo-extrémistická mikrostrana „Freie Sachsen“ tiež obviňuje federálnu vládu z toho, že z „ideologických dôvodov“ nechce uviesť ropovod do prevádzky napriek tomu že ruský plyn by zabezpečil zásobovanie obyvateľstva cez Nord Stream 2.

Ale hlasy na zavedenie Nord stream 2 sa ozývajú aj z iných strán. Niekedy je to starosta ostrova Rujana, inokedy združenie podnikateľov Západného Pomoranska, kto žiada vládu, aby prehodnotila svoje rozhodnutie. Ľavicová strana má tiež prominentných zástancov spustenia Nord Stream 2,

predovšetkým Sahru Wagenknechtovú a bývalého lídra strany Klausa Ernsta, ktorý vedie Výbor pre ochranu klímy a energetiku v nemeckom Bundestagu. Wagenknecht nikdy neprestane tvrdiť, že Putin sa smeje sankčnej politike federálnej vlády, pretože Nemecko robí Rusku menej škody ako sebe. Vedenie lavice vníma takéto vyjadrenia ako individuálne názory. Lavicový predseda Martin Schirdewan sa jednoznačne vyjadruje proti uvedeniu Nord Streamu 2 do prevádzky. **“Vyslovene si myslím, že to nie je potrebné, pretože máme tri plynovody z Ruska, ktoré zásobujú aj Nemecko. Všetky tri sú nedostatočne využívané,”** hovorí. Ak by Rusko dodržalo svoje zmluvné záväzky, nebol by vôbec nedostatok plynu. Z pohľadu lavicového lídra je preto oveľa dôležitejšie ako ďalšie infraštruktúrne opatrenie, čo najrýchlejšie sa vymaniť zo závislosti od ruskej energii. Líder skupiny Dietmar Bartsch nazýva debatu o Nord Stream 2 „zrejme populárnou, ale bohužiaľ nadpozemskou“. Kým bude na Ukrajine vojna, požiadavka na uvedenie ropovodu do prevádzky je mimo realitu.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Do roku 2024 nie je šanca úplne nahradiť dodávky ruského plynu. Jediným spôsobom je preto presvedčiť Rusko, aby pokračovalo v dodávkach dohodnutých množstiev. Pretože ak nám v zime dôjde plyn, bude to opäť znamenať masívny prepád nemeckej ekonomiky, ktorý si po koronakríze nemôžeme dovoliť – píše Nemecký magazín pre politickú kultúru. Asi niet otázky, ktorá je v súčasnosti pre prosperitu v Nemecku taká rozhodujúca ako zabezpečenie našich dodávok plynu. Či sa dá očakávať pokles HDP o šesť alebo desať percent, ako počítajú rôzne štúdie, a či je takýto prepád „zvládnuteľný“, ako hovoria ekonómovia Rüdiger Bachmann a Moritz Schularick, alebo nie: Ak nám v zime dôjde plyn, bude to opäť znamenať masívny prepád nemeckej ekonomiky, ktorý si po koronakríze nemôžeme dovoliť. Ak majú byť súkromné domácnosti vyňaté z odstavok, priemysel a obchod budú musieť [ušetriť](#) 30 až 50 percent svojich predchádzajúcich požiadaviek na plyn. To bude znamenať, že chemický priemysel, automobilový priemysel či strojárstvo budú musieť v priebehu niekoľkých dní skončiť. Keď sa ministerka zahraničia Annalena Baerbock obáva „ľudových povstaní“, je to pravdepodobne prehnané. Ak však budú musieť milióny ľudí zo dňa na deň pracovať na skrátenej úväzok, prázdne fondy sociálneho zabezpečenia sa musia posilniť štátnymi peniazmi na úver a dá sa očakávať ďalší nárast inflácie, potom sa demonštrácie zdajú byť prinajmenšom hodnoverné.

Návrhy na úspory od federálnej vlády sú bezradné

Alternatívy k ruskému plynu sú obmedzené. Naš druhý najväčší dodávateľ po Rusku, Nórsko, sa snaží zvyšovať objemy. S Holandskom prebiehajú rozhovory o odložení plánovaného zatvorenia ťažby z Groningenského poľa pre vysoké riziko zemetrasení. Oboje nebude stačiť na to, aby nahradilo pôvodne približne 55 miliárd kubických metrov ročných ruských dodávok, aj keď dodávky odvtedy klesli na približne 40 miliárd kubických metrov. Do úvahy prichádzajú len dodávky skvapalneného zemného plynu (LNG) zo vzdialenejších dodávateľských krajín. Nie je preto chybou, že sa federálna vláda postarala o vybudovanie nových kapacít pre LNG. Napriek všetkému úsiliu o zjednodušenie schvaľovacích postupov a pozastavenie účasti verejnosti, v žiadnom prípade nebudú k dispozícii dostatočné dovozné kapacity pred rokom 2024/2025. Dovtedy nie je šanca úplne nahradiť dodávky

ruského plynu. Zima sa pre nemeckú ekonomiku neskončí bez veľkých prepadov. V skutočnosti je v krátkodobom horizonte jedinou (teoretickou) možnosťou presvedčiť Rusko, aby pokračovalo v dodávkach dohodnutých množstiev. Túto skutočnosť nezmenia ani návrhy úspor federálnej vlády, ktoré sa zdajú byť trochu stratené. Na druhej strane, zo strednodobého hľadiska môže významne prispieť najmä LNG.

Ilustračné foto

Nič však nenapreduje, najmä pokiaľ ide o nákup LNG z nových dodávateľských krajín. Okrem novinových titulkov o ceste ministra Habecka do Kataru nemá federálna vláda stále čo ukázať. Trh s LNG je tradične založený na veľmi dlhodobých vzťahoch so zákazníkmi. Nové zariadenia na skvapalňovanie LNG vo výrobných krajinách patria medzi najväčšie investície do infraštruktúry vôbec. Moderný závod môže stáť až 20 miliárd dolárov. Takýto projekt – najmä v nestabilných rizikových krajinách – financujú banky len vtedy, ak sa do začiatku výstavby predalo 80 až 90 percent očakávaného množstva produkcie počas životnosti projektu. Je preto zvykom a nutnosťou, aby odberatelia plynu podpisovali zmluvy na 20 a viac rokov. Ročne sa na celom svete vyrobí približne 500 miliárd kubických metrov plynu vo forme LNG. Približne 50 miliárd z nich pochádza z Ruska.

Dostupný trh je teda okolo 450 miliárd kubických metrov. Pretože prepravné náklady by boli príliš veľké, najmä ázijské dodávateľské krajiny sú prakticky vylúčené ako zdroje pre Nemecko. Keďže väčšina množstiev sa predáva dlhodobo, zostáva maximálny trh 45 – 90 miliárd kubických metrov pre všetkých zákazníkov na celom svete, s ktorými možno obchodovať na spotovom trhu a nakupovať v krátkom čase. Politické kontakty nepomáhajú. Na tomto jasne štruktúrovanom trhu vyhráva ponuku kupujúci, ktorý zaplatí najvyššiu cenu.

Taliansko si vybralo inú cestu a zdá sa, že uspelo. Vláda spolu s ENI cestovala do afrických producentských krajín, kde majú niektoré skvapalňovacie závody stále rezervné množstvá.

Aj tu bude v mnohých prípadoch trvať rok alebo dva, kým budú k dispozícii značné vývozy. Napriek tomu Taliansko už uzavrelo dohody v Angole a Kongu, Egypte a Alžírsku, a tak tieto množstvá vytrhlo Nemecku spod nosa. Senegal a Nigéria majú ešte voľné kapacity na vývoz, najskôr do dvoch rokov. Ponuky sú na stole. Konkrétne rokovania s Nemeckom? Zatiaľ žiadne.

Nič nemôže byť pre ekonomiku dôležitejšie

Čo teda robiť? Záujmom dodávateľov energie je maximalizovať svoje obchodné zisky a zároveň podstupovať riziká v zvládnuteľnom množstve a trvaní. Neexistuje žiadny stimul na zaistenie bezpečnosti dodávok uzatváraním rizikovejších dlhodobých zmlúv, pretože bezpečnosť dodávok v Nemecku nie je odmeňovaná. Konať týmto spôsobom je nielen racionálne, ale aj zákonná povinnosť maloobchodníkov. V tomto smere by tu musela zasiahnuť vláda a buď, odbremeniť súkromné spoločnosti od niektorých rizík, napríklad ručením a garanciami, alebo vystupovať ako zmluvný partner sama. Pri výbere dodávateľských krajín musí zohrávať úlohu najmä to, ako rýchlo dokážu partneri pravidelne poskytovať väčšie množstvá. USA a Afrika sú v tomto smere najslubnejšími regiónmi. Spolkový minister hospodárstva zatiaľ na rozdiel od Kataru, Afriku a USA nenavštívil, iba raz začiatkom marca, keď si Nemecko ani nebolo isté, či a kedy tu budú postavené LNG terminály. Zmena tejto absencie dôležitých trhov by bola prvým krokom k sľubnej politike obstarávania plynu. Pre nemeckú ekonomiku nemôže byť v súčasnosti nič dôležitejšie.

[ZDROJ](#)

Překlad: HSP